

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst v Din 2, do 100 vrst v Din 2.50, od 100 do 300 vrst v Din 3, večji inserati peti vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Personalna unija Italije in Albanije

Ustavodajna skupščina, ki jo je sklical začasni upravni odbor v Tirani, je ponudila albansko krono italijanskemu kralju

Tirana, 13. aprila. br. Po navodilih italijanskih oblastev sestavljena albanska ustavodajna skupščina je včeraj sklenila, da ponudi italijanskemu kralju albansko krono. To skupščino predstavljajo zastopniki raznih albanskih pokrajin, ki jih je imenoval začasni odbor za upravo Albanije v Tirani.

Konstituenta je pričela zasedati ob 16. Po uvodnih formalnostih je imel dosedanji predsednik vlade Džafer Ipi govor, v katerem je dejal, da je že pred dolgim časom čutil in vedel, da bo moralo priti do tega preobrata v zgodovini albanskega naroda. Slutil je, da bo italijanska vojska prinesla albanskemu narodu novo usodo. Ob obliki pozornosti je poudaril, da se je Albanija zmerom bolj bližala svojem razpadu. V 25 letih so albanski oblastniki dokazali, da so nesposobni, samostojno upravljati in voditi deželo. Pokazalo se je, da albanska država sama od sebe ne bi mogla še nadalje obstajati in se razvijati. Italijanska vlada je spoznala, da so bile doslej zmanjane njene žrtve in zato je Mussolini zaupal, da italijanska vojska zasluži albansko deželo.

Džafer Ipi je nato naglasil: Albanija ostane samostojna država, vendar si mora sedaj polskati novega vladarja. Zaradi prošnje in napredka dežele predlagam, da bi se ustvarila personalna unija Albanije in Italije, ki bi zagotovila albanskemu narodu njegovo narodno edinstvo, gospodarsko blagostanje in kulturni napredek.

Predsednik konstituyente je nato predlagal predloge, ki naj bi se sprejeli na današnji seji. Po teh predlogih naj bi nacionalna albanska konstituenta, zbrana v Tirani 12. aprila 1939, sklenila:

1. da je dosedanji režim v Albaniji propadel,

2. da se sestavi nova vlada,

3. da se ustvari najtesnejše politično, vojaško, gospodarsko in kulturno sodelovanje Albanije z Italijo,

4. da se v ta namen v obliki personalne unije ponudi albanska krona Viktorju Emanuelu III., kralju Italije in cesarju ter njegovim legalnim naslednikom.

Predloge je skupščina sprejela z odobravanjem. Takoj nato je bilo sklenjeno, da odide posebna deputacija v italijanskemu poslanstvu in sporoči te sklepe italijanskemu zunanjemu ministru Cianu, ki je nalašč za to priložil prispel včeraj dopoldne z letalom v Tirano.

Seja se je potem nadaljevala in soglasno je bil sprejet predlog, da se sestavi

vo nove vlade pooblasti politični prvak Šef Verlazi. Verlazi je imel takoj govor, v katerem je poudaril današnje sklepe albanske konstituyente. Obenem je tudi že imenoval nove člane svoje vlade. Nova vlada je sestavljena iz 7 albanskih politikov. Z njegovim govorom se je seja konstituyente zaključila.

Medtem je deputacija konstituyente odšla skozi špalir italijanskega vojaštva, za katerim se je zbralo precej ljudstva, ki se je zgrnilo danes v Tirani, na poslaništvo, kjer jo je sprejel italijanski zunanji minister, obdan od obojice italijanskega poslaništva v Tirani. Deputacija mu je sporočila sklepe konstituyente. Člano se je v kratkem govoru zahvalil za ponudbo, ki jo je sprejel v imenu italijanskega vladarja in vlade. Zagotovil je deputaciji, da bo italijanska vlada skrbela za zboljšanje gospodarskega položaja albanskega ljudstva in za njegov kulturni napredek. Obeludil je pomen zadnjih dogodkov in zaključil z vzklikom novemu albanskemu kralju.

Sestanek velikega fašističnega sveta

Rim, 13. aprila. br. Zaradi ekipev albanske narodne ustavodajne skupščine se bo zvečer sestel veliki fašistični svet. Vlada bo imela svojo sejo jutri, senat in korporacijska zbornica pa v soboto.

Italijanski komentar

Rim, 13. aprila. i. Italijanski tisk objavlja pod ogromnimi naslovi sklepe ustavodajne skupščine v Tirani o priključitvi Albanije italijanskemu cesarstvu ter naglašja, da je to najbolj idealna rešitev albanskega vprašanja. S tem ni bil rešen samo problem Albanije, nego tudi problem Jadranskega morja, ki je na ta način prišlo pod popolno kontrolo Italije. »Giornale d'Italia« meni, da bo ne glede na personalno unijo z Italijo nacionalna samostojnost Albanije ohranjena. Italija bo Albanijo le vojaško zaščitila in jo politično zastopala napram drugim državam. Italija je dosegla svoj cilj, naglašja tudi dalje, in njenih uspehov ne morejo nič več preprečiti. Zapadne demokracije se bodo morale sprijazniti z nastalim položajem in priznati Italiji v Sredozemskem morju pravice, ki ji gredo. Italija smatra, da se s tem status quo ni bistveno spremenil in da nila prekršena pogodba, ki je bila sklenjena z Anglijo. Ko bo končno urejeno tudi špansko vprašanje, je Italija pripravljena razčistiti svoje razmerje s Francijo.

Popoldne deklaracija angleške in francoske vlade

London, 13. aprila. br. Angleška in francoska vlada bosta danes podali svoji izjavi o stališču, ki sta ga zavzeli glede na položaj po italijanski zasedbi Albanije. Francoski ministri svet je včeraj soglasno odobril izjavo, ki jo bo danes podal min. predsednik Daladier. Dopoldne se je sestala angleška vlada, ki je odobrila izjavo, katero bosta podala min. predsednik Chamberlain v spodnji zbornici, zunanji minister Halifax pa v zgornji zbornici.

Lord Halifax je imel sredi daljše razgovore z lordom Churchillom. Edenom, političnim in madžarskim poslanikom.

Pariz, 13. aprila. br. Politični krogi pripisujejo največji pomen včerajšnjim sklepom francoske vlade glede izjave, ki jo bo danes popoldne min. predsednik Daladier podal istočasno in z bistveno isto vsebino kakor angleški min. predsednik Chamberlain v spodnji zbornici.

Po seji vlade so dobro poučeni krogi zatrjevali, da bo Daladier v svoji izjavi poudaril, da Anglija in Francija nista do sedaj kake hegemonije v Evropi nego le neko definitivno skupnost narodov, ki hočejo ohraniti svojo nacionalno samostojnost. Angleška in francoska vlada se pri tem poslužujeta metod, ki so v skladu z najemtarnejšimi načeli enakovrednosti narodov. Enako kakor Chamberlain bo po mnenju omenjenih krogov zagotovil Grčiji in Turčiji jamstvo za njuno nedotakljivost. Jamstvo obeh vlad bosta enostranski.

Daladier bo objavil tudi ukrepe vlade za obrambo francoskih interesov. Kolikor se je moglo zvedeti, so ti ukrepi predvsem pomorskega značaja in streme za tem, da se ustvari čim tesnejše sodelovanje angleške in francoske vojske mornarice.

Italijanska izjava Grčiji

Atone, 13. aprila. o. Odpravniki poslov italijanskega poslanstva je obiskal predsednika vlade Metaxasa in mu sporočil v imenu italijanske vlade, da Italija ne bo podvzela nobenih ukrepov proti Grčiji. Obenem je demantiral vse glasove, da bi imela Italija kakše načrte proti grškemu mejam na kopnem in na morju.

Rim, 13. aprila. o. Grški poslanik je izročil v zunanjem ministristvu noto svojo izjavo, ki potrjuje sprejem italijanske note, da bo Italija spoštovala grške meje na kopnem in na morju. Grški poslanik je po uradnem poročilu podal italijanskemu zunanjemu ministru grofu Ciano naslednjo izjavo:

Grški min. predsednik Metaxas izreka najtoplejšo zahvalo za sporočilo, ki ga je izročil 10. aprila italijanski odpravnik poslov v Atenah v imenu predsednika italijanske vlade in v katerem se podaja kategorično zagotovilo, da bo italijanska vlada spoštovala integralnost Grčije glede njenih mej na kopnem in na morju. Grški min.

predsednik Metaxas je prepričan, ko sprejema na znanje to izjavo predsednika italijanske vlade, da ne more skaliti noben dogodek tradicionalnega prijateljstva, ki je v vseh časih vezalo obe državi, ter pričakuje novo dobo pristrskega nadaljevanja miroljubnega sodelovanja.

Demanti o novih nemških zahtevah proti Poljski

Povratak poljskega poslanika Lipskega v Berlin

Varšava, 13. aprila. br. Poljski poslanik v Berlinu Lipski je prispel včeraj v Varšavo, kjer je imel daljši razgovor z zunanjim ministrom Beckom. V poljskih uradnih krogih demantirajo vesti, po katerih je poslanik Lipski prinesel zunanjemu ministru Becku nove nemške predloge o ureditvi položaja v Gdansk ter o odstopu poljskega koridorja in dela Zgornje Šlezije Nemčiji. Poslanik Lipski se je sredi vrniti v Berlin. Beck mu je dal podrobna navodila glede na nadaljnje diplomatske razgovore z nemško vlado. Danes se bo vrnil v Varšavo nemški poslanik Molke.

Zunanji minister je imel včeraj daljši razgovor z angleškim poslanikom.

Varšava, 13. aprila. i. Poljski listi poročajo obširno o novih nemških izzivanjih na Poljskem in pozivajo vlado, naj energično nastopi proti temu. Pri tem opozarjajo, da se pojavljajo incidenti po gotovem načrtu, kar kaže, da se sistematsko pripravljajo s prozornim namenom, kar pa mora

poljska vlada z energičnimi ukrepi že v naprej prekrizati.

Berlin, 13. aprila. Nemški tisk se bavi s položajem nemške narodne manjšine na Poljskem in poroča, da so se zadnje dni zopet pripetili mnogi incidenti, zlasti na obmejnem ozemlju. V pretekli noči je po teh vestih pribežalo v Gdansk zopet 100 nemških družin iz Poljske. Begunci je sprejel v Gdansk poseben odbor, ki skrbi za njihovo nastanitev in prehrano. Začasno so nastanjeni v Solah in bodo odpremljeni v Nemčijo. Po pisanju nemškega tiska so poljska nacionalna društva začela na veliko izzivati Nemce in jih na vse načine preganjati. V nekaterih krajih je prišlo celo do spopadov in požigov. Begunci so morali zapustiti vse svoje imetje in so si komaj rešili golo življenje. Nemška vlada bo ponovno intervenirala v Varšavi in se zavzela za zaščito nemške manjšine. Razmerje med Poljsko in Nemčijo se je po pisanju nemškega tiska zaradi teh dogodkov zelo poostrilo.

Umik italijanskih čet iz Španije zopet v ospredju

Poveljnik italijanske vojske v Španiji general Gambera pri Mussoliniju

Pariz, 13. aprila. br. Vprašanje umika italijanskih prostovoljcev iz Španije je spet na dnevnem redu. Angleška diplomacija je v zadnjih dneh ponovno opozorila italijansko vlado na njene obveznosti v tej zadevi in v smislu izjav, ki so jih italijanski odgovorni politiki podali ob zadnji fazi španske državljanske vojne. Vse kaže, da se je to vprašanje v resnici premaknilo z mrtve točke.

Manjši kontingenti italijanskega vojaštva se že vračajo v Italijo. Tako je včeraj prispelo v Neapelj 300 italijanskih oficirjev iz Barcelone in Baeleor. Vesti o demobilizaciji italijanskih čet v Španiji prihajajo tudi iz Burgoza.

Cianovo glasilo »Telegrafo« pravi v svojem poročilu, da je umik italijanskega vojaštva iz Španije odvisen od generala Franca. Italijani se bodo umaknili, ko bo to odredil španski diktator, vse pa kaže, da je stvar v glavnem že urejena. Včeraj sta imela poveljnik italijanske vojske v Španiji general Gambera in Mussolini daljši razgovor. Komunikacije o njem pravi, da sta govorila o roku, kdaj naj bi se Italijani umaknili iz Španije. Po nekaterih vesteh

ima Franco namen odpustiti Italijane po veliki triumfalni paradi, ki jo bodo priredili v Madridu za proslavo njegove zmage. »Deutsche allgemeine Zeitung« poroča, da bo ta parada 2. maja. Potem takem se more računati, da se bo italijansko vojaštvo vrnilo iz Španije v Italijo v prvi polovici meseca maja, če bi se seveda medtem mednarodni politični položaj znova bistveno ne spremenil.

Nasprotno poročajo iz Bayonna in Gibraltarja, da prihajajo preko Cadiza v Španijo množično Italijani, ki so sicer oblečeni v civilne obleke, ki pa potujejo dalje v neznan smer. Iz Bayonna tudi poročajo o velikem premikanju španskih čet, ki se zbirajo v okolici Pamplone in drugih krajih ob Pirenejih.

Rim, 13. aprila. v. Glede na vesti, da je Anglija pripravljena priznati italijansko okupacijo Albanije, če umakne Mussolini svoje čete iz Španije, izjavljajo v Rimu, da jim o tem ni ničesar znanega in da Mussolini tudi ne bo umaknil italijanskih legionarjev iz Španije, ker spadajo pod oblast generala Franca, ki edino odloča o njihovi usodi.

Rumunski vojaški ukrepi

Dunaj, 13. aprila. w. Kakor poroča dunajski »Völkischer Beobachter«, pretekli teden v Rumuniji odredni demobilizacijski ukrepi niso bili izvedeni, temveč je bilo nasprotno mobiliziranih več novih letnikov. Pod orožje so bili to pot pozvani tudi Madžari in Bolgari. Čete se zbirajo v glavnem na Sedmogrskem in Cijbi, Sibinju in Brašovu. Na Sedmogrskem se opazajo na cestah vedno novi vojaški transporti, težke artiljerijske topove večjeje celo voli. Na deželi so oblasti rekvirirale vse avtomobile, konje in razna vozila ter pustile za gospodarstvo le najpotrebnejša. Del čete je krenil proti jugu, vendar pa ne v bližino bolgarske meje, kjer so posadke tako močne kakor v normalnih časih.

Belgijska vladna kriza pred rešitvijo

Bruselj, 13. aprila. br. Kralj Leopold je poslal min. predsednika Pierlotu, naj čim prej sestavi novo belgijsko vlado. Kralj Leopold je poslal včeraj popoldne voditelje vseh treh vodilnih belgijskih strank v dvorec Laeken na posvet o političnem položaju. Razgovori so pokazali, da so vse stranke za to, da se čim prej odstrani notranje politična kriza, ki je nastala zaradi sfera dr. Martena. Pierlot je izjavil, da bo sestavil vlado do sobote svečer. Nova vlada bo koncentracijska in bodo v njej zastopane vse politične skupine odnošne vse tri glavne stranke liberalci, katoliki in socialisti demokraci, istočasno pa bodo reševali.

Pripravljenost ameriške vojske mornarice

London, 13. aprila. i. Sredi se je prispel sem najstarejši sin predsednika Zedinjenih držav James Roosevelt. Uradno poročajo, da je njegov prihod v London popolnoma zasebnega značaja, dejstvo, da ga bo sprejel Chamberlain, pa tolmačijo v političnih krogih kot dokaz, da prihaja neko posebno sporočilo predsednika Roosevelta angleškemu min. predsedniku. V zvezi s tem poudarjajo tudi, da se vojna mornarica po končanih manevrih ni vrnila vsa v svoje domovinske luke, nego je ostala zbrana in je v strogi vojni pripravljenosti.

Ameriške dobave Angliji in Franciji

London, 13. aprila. i. Kakor poročajo listi, sta Anglija in Francija naročili zadnje dni za 24 milijonov dolarjev vojni potrebščini v Ameriki. Ameriška vlada je ta naročila odobrila in bodo posamezne dobave pospešene. Gre predvsem za naročila vojni letal in letalskih motorjev.

Preselitev Francove vlade v Madrid

Madrid, 13. aprila. AA. (Havas). Na merodajnem mestu izjavljajo, da se bo Francova vlada naselila v Madridu v začetku prihodnjega meseca.

Politični obzornik

Bolgari po svojih dohodkih

Sofijski dnevnik »Mit« objavlja zanimive podatke o dohodkih posameznih bolgarskih državljanov. Po teh podatkih ima 3115 bolgarskih davkoplačevalcev 80.000 do 150.000 levov letnih dohodkov, 511 davkoplačevalcev ima 150 do 200.000 letnih dohodkov, 225 davkoplačevalcev ima 200 do 250.000 dohodkov, 132 davkoplačevalcev ima 250 do 300.000, 108 davkopl. ima 300 do 400.000, 54 davkoplačevalcev ima 400 do 500.000, 21 davkoplačevalcev ima 500 do 600.000, 17 davkoplačevalcev ima 600 do 800.000, 9 davkoplačevalcev 800 do 1.000.000, 7 davkoplačevalcev pa ima 1 milijon in več letnih dohodkov. Teh 7 davkoplačevalcev z letnimi dohodki več kakor 1 milijon plača državnega davka na leto 1.142.000 levov, to je 163.143 levov na glavo. Šest teh milijonarjev živi v Sofiji, eden pa v Sumenu. Po statističnih podatkih sofijske policijske direkcije je imela bolgarska prestolnica Sofija konec leta 1938 skupaj s predmestji in kraji, ki so bili v zadnjem času priključeni mestu, 361.000 prebivalcev.

Ne dajte se begati!

Tuji plačanci in življi, ki jim je največji užitek, če begajo nerazodno ljudsko maso, širijo v zadnjem času najrazličnejše fantsične vesti o dogodkih, ki se imajo baje odigrati v doglednem času. S temi dogodki spravljajo v zvezo tudi našo sosedo Bolgarijo, s katero nas veže, kakor je znano, pogodba o večnem prijateljstvu. Ni nam poč treba poudarjati, da so vse te vesti gladko iz trte izvite. Bolgarska vlada je kategorično izjavila, da se ne spuša v nobene avanture in da z vsvo odločnostjo odklanja vsak poskus, da bi se jo zapelo od zunaj v kakršni koli konflikt na Balkanu, ker stoji slej ko prej neomajno na stališču, da bodo balkanske države reševale medsebojne odnose v prijateljskem sporazumu same med seboj, ne da bi trpele, da bi se v njihove stvari vmešavali kdorkoli drugi. Na drugi strani pa je celo med malim številom še preostalih »makedonskuvjuščih« v Bolgariji nastal razveseljiv preokret. Sprito kritičnega mednarodnega položaja so tudi ti elementi, ki pa že dolgo ne odločujejo na merodajnih mestih, prišli do prepričanja, da je samo najtesnejša naslonitev obeh bratskih držav druga na drugo zalag obojestranske sigurnosti in boljše bodočnosti. Zato z zadoščenjem spremljajo akcijo za narodni sporazum v Jugoslaviji, ker se zavedajo, da bo ta sporazum mogočno na znotraj in na zunanji okrepil in ojačil slovanseke pozicije na Balkanu.

Povratak nemške ekspedicije z Južnega tečaja

Hamburg, 13. aprila. AA. Danes se je vrnila v Hamburg nemška polarna ekspedicija iz pokrajin okoli Južnega tečaja. S pomočjo letal je proučila površino približno 60.000 km². Fotografirala in geografsko gradivo, ki ga je zbrala ekspedicija, je obilnejše od vsega, kar je bilo doslej zbrano o južnih polarnih pokrajinah. Posebnost Norveške se zanima za dosežene rezultate. Norvežani namreč mislijo, da so člani nemške odprave delali v krajih, ki so jih že prej proučevali norveški raziskovalci. To je posebno pomembno zaradi končnoveljavne proučitve odprtih jezerskih pasov na 71. stopnji geografske širine in med 10. in 11. stopnjo zemljepisne dolžine, kjer so nemški raziskovalci zataknil v znamenje nemške suverenosti zastave s kljukastim križem.

Göring v Tripolisu Göbbels v Carigradu

Berlin, 13. aprila. br. Maršal Göring se še vedno mudi v Tripolisu. Včeraj so priredili njemu na čast velike kombinirane manevre teritorialnih čet in vojne mornarice. Propagandni minister dr. Göbbels je prispel včeraj z Dodekaneza v Carigrad. Prvotno je imel namen obiskati tudi Ankaru, kar pa je v zadnjem hipu opustil. V Carigradu sta ga sprejela nemški generalni konzul in namestnik carigradskega guvernerja. Novinarjem ni dal nobene izjave. Danes bo odpotoval dalje proti severu.

Protiletalske vaje v Rimu

Rim, 13. aprila. br. Davi so se pričele v Rimu in okolici velike obrambne vaje proti letalskim napadom. Pri vajah sodelujejo vse obrambne organizacije, fašistična milica in vojaštvo ter več sto letal. Področje vaj sega približno 100 km daleč od Rima.

Obrambni ukrepi v Windsoru

London, 13. aprila. br. Včeraj so tu priredili posebne vaje za obrambo Windsorkega gradu proti letalskim napadom. Pri teh vajah je sodelovala tudi vsa rodbina angleškega kralja. Na alarm sirene se je kraljica s obema princema umaknila v posebno podzemeljsko zavetišče. Letalom je fiktivno uspelo s bombami zadeti dve terasni gradu. Fiktivno je napad zahteval 24 človeških žrtev.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

